

OBSAH

<i>Předmluva Miroslavy Mattušové</i>	9
Předmluva Giovannioho Battisty Ramusia, ve které se vypravuje o vzniku knihy slovního pana Marka Pola	19
Vysvětlení některých míst v knihách pana Marka Pola s historií rebarbory	34
Prvá předmluva ke knize pana Marka Pola, šlechtice benátského, sepsaná jedním Janovanem	52
Druhá předmluva, složená bratrem Františkem Pipinem Boloň- ským z řádu bratří kazatelů, který léta Páně 1320 knihu Markovu přeložil do jazyka latinského a zkrátil	54

KNIHA PRVÁ

<i>Kapitola I</i>	
Cesty Polů v Asii	59
<i>Kapitola II</i>	
O Menší Arménii, o přístavu Džace, o zboží, které se tam vyrábí, a o hranicích té země	69
<i>Kapitola III</i>	
O zemi zvané Turkménie, kde jsou města Koňo, Kayssarie a Sevasta, a o zboží, které se zde dostane	69
<i>Kapitola IV</i>	
O Větší Arménii, kde jsou města Arčingan, Ardžiron, Darzizi, o hradu Pajpurt a o Hoře archy Noemovy, o hranicích té země a o olejovém prameni	70
<i>Kapitola V</i>	
O zemi Zorzanii a o jejích hranicích u Většího moře a u moře Hirkánského, zvaného nyní Abakku, kde je onen úzký prů- smyk, ve kterém král Alexandr zbudoval Železná vrata,	

o zázračném jezeru u kláštera svatého Lunarda a o městě Tiflis	71
<i>Kapitola VI</i>	
O zemi mosulské, o jejích obyvatelích, o národu kurdském a o zboží, které se tam vyrábí	73
<i>Kapitola VII</i>	
O velkém městě Baldaku nebo Bagdadu, které se kdysi jmenovalo Babylónie, o tom, jak se z něho pluje do Balsary po moři, kterému se říká Indické, ačkoliv je to záliv Perský, o tom, o zvířatech a jaké různé vědy se tam pěstují	74
<i>Kapitola VIII</i>	
O tom, jak byl zajat a jak zemřel Kalif, pán Baldaku, a o tom, jak se zázračně pohnula jedna hora	75
<i>Kapitola IX</i>	
O vznešeném městě Taurisu, které leží v zemi Iráku, a o jeho kupcích a obyvatelích	78
<i>Kapitola X</i>	
O klášteřu blahoslaveného Barsama, který leží na území Taurisu	79
<i>Kapitola XI</i>	
O jménech osmi království, která jsou v Persii, a o koních a oslech, které tam chovají	80
<i>Kapitola XII</i>	
O městě Jasdy a o hedvábných látkách, které se v něm vyrábějí, a ptácích, které potkáváme směrem na Kermajnu	81
<i>Kapitola XIII</i>	
O království Kiermajnu, které se nazývalo kdysi Karmania, o kamenech tyrkysech, oceli a andaniku, o zbraních a hedvábných látkách, které se tam vyrábějí, dále o sokolech a o velkém svahu, který je na cestě od Kiermajnu	82
<i>Kapitola XIV</i>	
O městě Kamandu, které leží na úpatí dlouhého svahu, o zemi Reobarle, o ptácích jeřábcích, o bílých býcích a o původu Karaunů, kteří loupí po kraji	83
<i>Kapitola XV</i>	
O městě Ormusu, které leží na ostrově blízkém pobřeží indického, a o velice teplém větru, který tam vane	85
<i>Kapitola XVI</i>	
O lodích ormuských, o roční době, kdy tam zraje ovoce, o životě a zvycích obyvatel	86
<i>Kapitola XVII</i>	
O kraji mezi Ormusem a Kermajnem a o chlebu, který slaná voda činí hořkým	87
<i>Kapitola XVIII</i>	
O tom, jak se z Kermajnu jde přes poušť sedm dní dlouhou	

<i>Kapitola VII</i>	
O ostrově zvaném Džáva	249
<i>Kapitola VIII</i>	
O ostrovech Sondur, Kondur a o zemi Lokak	249
<i>Kapitola IX</i>	
O ostrově Pentan a království Malajur	250
<i>Kapitola X</i>	
O ostrově Džáva Menší	250
<i>Kapitola XI</i>	
O království Felek, které leží na Džávě Menší	251
<i>Kapitola XII</i>	
O druhém království zvaném Basma	251
<i>Kapitola XIII</i>	
O třetím království zvaném Samara	252
<i>Kapitola XIV</i>	
O čtvrtém království zvaném Dragojan	254
<i>Kapitola XV</i>	
O pátém království Lambri	254
<i>Kapitola XVI</i>	
O šestém království zvaném Fanfur, kde vyrábějí mouku ze stromů	255
<i>Kapitola XVII</i>	
O ostrově Nokueran	256
<i>Kapitola XVIII</i>	
O ostrově Anganan	256
<i>Kapitola XIX</i>	
O ostrově Cejlan	257
<i>Kapitola XX</i>	
O zemi Malabar	258
<i>Kapitola XXI</i>	
O království Murfilí neboli Monsulu	266
<i>Kapitola XXII</i>	
O zemi Lak neboli Loak i zemi Lar	267
<i>Kapitola XXIII</i>	
O ostrově Cejlan	268
<i>Kapitola XXIV</i>	
O městě Kael	270
<i>Kapitola XXV</i>	
O království Koulam	270
<i>Kapitola XXVI</i>	
O Kumari	272
<i>Kapitola XXVII</i>	
O království Dely	272
<i>Kapitola XXVIII</i>	
O Malabaru	273

<i>Kapitola XXIX</i>	
O království Gudzerat	274
<i>Kapitola XXX</i>	
O království Kanan	274
<i>Kapitola XXXI</i>	
O království Kambaja	275
<i>Kapitola XXXII</i>	
O království Servenat	275
<i>Kapitola XXXIII</i>	
O království Kesmakoran	276
<i>Kapitola XXXIV</i>	
O ostrovech Mužském a Ženském	276
<i>Kapitola XXXV</i>	
O ostrově Sokkoteru	277
<i>Kapitola XXXVI</i>	
O velkém ostrovu Magastar, nyní zvaném ostrov svatého Vavřince	278
<i>Kapitola XXXVII</i>	
O ostrovu Zenzibar	280
<i>Kapitola XXXVIII</i>	
O množství ostrovů v Indickém moři	281
<i>Kapitola XXXIX</i>	
O Druhé nebo Střední Indii, která se jmenuje Abaša	281
<i>Kapitola XL</i>	
Země Adem	283
<i>Kapitola XLI</i>	
O městě Ešier	284
<i>Kapitola XLII</i>	
Město Dulfar	285
<i>Kapitola XLIII</i>	
O městě Kalajati	286
<i>Kapitola XLIV</i>	
O Ormusu	287
<i>Kapitola XLV</i>	
O zemi zvané Země temnot	288
<i>Kapitola XLVI</i>	
O zemi ruské	289
<i>Poznámky</i>	291
<i>Vysvětlivky</i>	295
<i>Mapka</i>	329

k městu Kobinan, o špatných tamějších vodách a nakonec o řece se sladkou vodou	88
<i>Kapitola XIX</i>	
O městě Kobinan a o ocelových zrcadlech, o tutii, o andaniku a o spodiu, které tam vyrábějí	89
<i>Kapitola XX</i>	
O tom, jak se z města Kobinan cestuje přes poušť osm dní dlouhou do města Timokain na severní hranici Persie, a o Slunečním stromu, který se nazývá Suchý strom, a o tom, jak vypadají jeho plody	89
<i>Kapitola XXI</i>	
O Starci z Hory, o paláci, který dal vybudovat, a o tom, jak byl zajat a zemřel	90
<i>Kapitola XXII</i>	
O úrodně rovině dlouhé šest dnů a pak o poušti osm dnů dlouhé, kterou nutno projít na cestě k městu Sapurgan, a o dobrých melounech, které tam rostou a které suší rozřezané na proužky	92
<i>Kapitola XXIII</i>	
O hradě zvaném Taikan, o solných horách a o zvycích tamních obyvatel	93
<i>Kapitola XXIV</i>	
O městě Skasem a o dikobrazech, kteří tam žijí	94
<i>Kapitola XXV</i>	
O zemi Balaxiam a o drahokamenech zvaných balasy, které se tam nacházejí a které patří všechny králi, o koních a sokolech, kteří tam žijí, a o nádherném zdravém vzduchu na výšinách některých hor a o oděvech, které nosí ženy, aby byly krásné	94
<i>Kapitola XXVI</i>	
O zemi Baša, která leží na jihu, o tom, jak její obyvatelé nosí mnoho zlatých ozdob v uších, a o jejich zvycích	97
<i>Kapitola XXVII</i>	
O zemi Kesmur, která leží na jihu, o jejích obyvatelích, kteří se vyznají v čarodějství, o tom, že mají blízko k moři Indickému, a o zvláštním druhu poustevníků, kteří tam žijí, a o jejich veliké střídmosti	97
<i>Kapitola XXVIII</i>	
O zemi Vokan, kam se přijde po třídenním stoupání na vrcholek převelíké hory, o skopcích, kteří tam žijí, o tom, že oheň rozdělaný ve výšce nemá tu sílu jako na rovině, a o obyvatelích, kteří se podobají divochům	98
<i>Kapitola XXIX</i>	
O městě Kaskar a o zboží, které obyvatelé vyrábějí	99

<i>Kapitola XXX</i>	O městě Samarkan a o zázračném sloupu v kostele svatého Jana Křtitele	100
<i>Kapitola XXXI</i>	O městě Karkan, kde lidé mají veliké nohy a vole na krku	101
<i>Kapitola XXXII</i>	O městě Kotam a o tom, že tam mají hojnost všeho potřebného k živobytí	101
<i>Kapitola XXXIII</i>	O zemi Peym, o chalcedonech a jaspisech, které se nacházejí v jedné řece, a o obyčejí domorodců ženit se znovu, kdykoli se jim zachce	102
<i>Kapitola XXXIV</i>	O zemi Čarčan, o drahokamech, jaspisech a chalcedonech, které nacházejí v řekách a pak přivázejí do Aukaty, a o tom, jak obyvatelé prchají do pouští, když tudy táhne vojsko tatarské	102
<i>Kapitola XXXV</i>	O městě Lop, o blízké poušti a o podivuhodných zvucích, které je na oné poušti slyšet	103
<i>Kapitola XXXVI</i>	O zemi Tangut a o městě Sakion; též o zvycích, které dodržují, když se jim narodí syn, a o tom, jak pálí těla mrtvých	105
<i>Kapitola XXXVII</i>	O zemi Kamul a o zvyku obyvatel nechat manželky a dcery spát s cizinci, kteří projíždějí tou zemí	107
<i>Kapitola XXXVIII</i>	O zemi Sukuir, kde roste rebarbora, kterou vyvážejí do světa	108
<i>Kapitola XXXIX</i>	O městě Kampionu, hlavním to městě země Tangut, o jejich modlách, o životě modlářských kněží, o jejich kalendáři a o svatebních zvycích ostatních obyvatel	109
<i>Kapitola XL</i>	O městě Ezině, o zvířatech a ptácích, kteří tam žijí, a o poušti, která je vzdálena čtyřicet dnů na sever	110
<i>Kapitola XLI</i>	O městě Karkoran, které je prvním místem, kde se Tataři usídlili	110
<i>Kapitola XLII</i>	O počátku tatarského království, o místě, odkud Tataři přišli, jak byli podrobeni panovníku Severu Umkanovi, jež my nazýváme Knězem Janem	111
<i>Kapitola XLIII</i>	Jak se Čingis chán stal prvním císařem tatarským, jak bojoval s Umkanem, jak ho svrhl a zmocnil se celé země	111

- Kapitola XLIV*
 O následujících šesti císařích tatarských a o slavných jejich pohřbech na hoře Altaj 113
- Kapitola XLV*
 O životě Tatarů, o tom, jak se nikdy neusadí, nýbrž stále kočují, o jejich domech a vozech, o jejich zvycích a způsobu života, o počestnosti jejich manželek, z nichž mají velký užitek 114
- Kapitola XLVI*
 O tatarském bohu nebeském a vznešeném a o jiném bohu zvaném Natigaj, o tom, jak jej uctívají, jaké nosí šaty a jak po slouchají svého pána 115
- Kapitola XLVII*
 O vojsku tatarském, na kolik částí je rozděleno, o tom, jakým způsobem jezdí na koních, o tom, co si s sebou nosí k jídlu, o sušeném mléku a o tom, jak bojují 117
- Kapitola XLVIII*
 O jejich spravedlnosti a o pošetilém zvyku uzavírat manželství mezi mrtvými dětmi 118
- Kapitola XLIX*
 O rovině Bargu, na kterou se přijde cestou z Karakoranu, o zvycích obyvatel a jak se po čtyřiceti dnech přijde k Oceánu, o sokolech a rarozích, kteří tam žijí, a jak se Polárka zdá tomu, kdo se na ni dívá, být na jihu 120
- Kapitola L*
 O království Erdžinul, do kterého přijdete cestou z Kampionu, o městě Singui, o býcích, kteří mají velice jemnou srst, o zvířatech, která dávají pižmo, o tom, jak je chytají, o zvycích obyvatel a o kráse jejich žen 121
- Kapitola LI*
 O zemi Egrigaja a o městě Kalača, o zvycích obyvatel a o látce zvané dzambeloty, kterou tam zhotovují 123
- Kapitola LII*
 O zemi Tenduk, kde žijí potomci Kněze Jana, kteří většinou jsou křesťany, o tom, jak ustanovují své kněze, a o lidech zvaných Argon, kteří jsou nejkrásnější a nejmoudřejší v oné zemi 123
- Kapitola LIII*
 O místě, kde žijí potomci Kněze Jana, zvaném Og a Magog, o zvycích obyvatel, o jejich výrobcích z hedvábí a o stříbrných dolech 124
- Kapitola LIV*
 O zemi Čanganor, o druhu jestřábů, kteří tam žijí, a o množství koroptví a křepelek, které Velký chán chová 125
- Kapitola LV*
 O překrásném paláci Velkého chána v městě Xandu, o stá-

dech bílých kobyli a koní, z jejichž mléka každoročně obětují, o podivuhodných úkazech, které jejich hvězdopavci vyvolávají, když přichází nepohoda, rovněž o sále Velkého chána, o obětech, které oni hvězdopavci konají, a o dvou družích žebravých kněží a o jejich zvycích a životě 126

KNIHA DRUHÁ

Kapitola I

O podivuhodných činech Kublaj chána, který nyní vládne, a o bitvě, kterou vedl s Najamem, svým strýcem, a o tom, jak jej přemohl 133

Kapitola II

Jak se Velký chán po vítězné bitvě vrátil do Kambalu a o počtě, kterou vzdával svátkům křesťanů, židů, mohamedánů a modlářů, a o tom, proč se nechtěl stát křesťanem 137

Kapitola III

O odměnách, které Velký chán dává těm, kdož si dobře vedli v boji, a o zlatých deskách, které uděluje darem 139

Kapitola IV

O zjevu a postavě Velkého chána, o jeho čtyřech manželkách, o dívkách, které každého roku dává vybírat v zemi Ungut, a o tom, jak jsou vybírány 140

Kapitola V

O počtu synů Velkého chána, které má ze čtyř žen, a o Čingisovi, který je prvorozencem; o tom, jak ze svých synů dělá krále různých zemí a ze synů souložnic šlechtice 142

Kapitola VI

O velikém a překrásném paláci Velkého chána v městě Kambalu 143

Kapitola VII

O novém městě Taidu, vystavěném u města Kambalu, a o nařízeních týkajících se ubytování cizinců, jakož i o nočním pořádku ve městě zachovávaném 146

Kapitola VIII

O zradě, kterou měla být podniknuta vzpoura v městě Kambalu, a jak její původci byli zajati a usmrceni 148

Kapitola IX

O osobní stráží Velkého chána, která se skládá z dvanácti tisíc osob 152

Kapitola X

O slavnostních zasedáních, která Velký chán pořádá, o tom, jak zasedá u tabule se všemi svými barony, o příborníku se zlatými čísemy a nádobami s kobylym a velbloudím

mlékem, který stojí uprostřed sálu, a o obřadech, které se dodržují, když chán pije	153
<i>Kapitola XI</i>	
O veliké slavnosti, která se slaví po celé říši Velkého chána 28. září, kdy jsou jeho narozeniny, a o tom, jak obléká dvacet tisíc lidí	155
<i>Kapitola XII</i>	
O Bílém svátku, který se slaví v prvý den února a je začátkem jejich roku, a o množství darů, které Velký chán dostane, a o obřadech, které se slouží u desky, na níž je napsáno jméno Velkého chána	156
<i>Kapitola XIII</i>	
O množství zvířat, která Velký chán dává pochytat v provinci, lednu a únoru a přivážet ke dvoru	158
<i>Kapitola XIV</i>	
O leopardech, rysech a lvech, kteří jsou naučeni chytat zvěř, a o orlech, kteří chytají vlky	159
<i>Kapitola XV</i>	
O dvou bratrech, kteří jsou vrchními lovčími Velkého chána a z nichž každý má deset tisíc mužů a pět tisíc psů	160
<i>Kapitola XVI</i>	
O tom, jak Velký chán přihlíží letu svých sokolů a rarohů, o sokolnicích a o zvláštních stanech, které jsou podšity hermelínem a sobolinou	160
<i>Kapitola XVII</i>	
O množství lidí, kteří stále odcházejí i přicházejí do města Kambalu, a o zboží všeho druhu	164
<i>Kapitola XVIII</i>	
O papírových penězích, které dává Velký chán zhotovovat a které obíhají v celé jeho říši	165
<i>Kapitola XIX</i>	
O dvanácti baronech ustanovených nad vojsky a o dvanácti jiných úřednicích spravujících ostatní veřejné záležitosti	166
<i>Kapitola XX</i>	
O stanicích, založených na všech hlavních silnicích, kde se chovají koně pro poštovní službu, o pěších poslech a o tom, jak se uhrazují náklady za pošty	168
<i>Kapitola XXI</i>	
O zásobách, které Velký chán shromažďuje ve všech provinciích pro dobu drahoty nebo úmrtnosti dobytka	171
<i>Kapitola XXII</i>	
O tom, jak Velký chán dává vysazovat stromy na hlavních třídách a silnicích a jak je dává neustále ošetřovat	172
<i>Kapitola XXIII</i>	
O vínu, které se vyrábí v zemi katajské, a o kamenech, které hoří jako uhlí	173

<i>Kapitola XXIV</i>	
O veliké a obdivuhodné štědrosti Velkého chána vůči chudým z Kambalu i odjinud, kteří přicházejí na jeho dvůr	174
<i>Kapitola XXV</i>	
O astrolozích, kteří sídlí v městě Kambalu	175
<i>Kapitola XXVI</i>	
O náboženství Tatarů, o jejich názorech na duši a o jejich zvycích	176
<i>Kapitola XXVII</i>	
O řece Pulisangan a o mostě, který přes ni vede	178
<i>Kapitola XXVIII</i>	
O městě Gouza	179
<i>Kapitola XXIX</i>	
O království Tainfu	180
<i>Kapitola XXX</i>	
O městě Pianfu	180
<i>Kapitola XXXI</i>	
O hradu Tajdžin	181
<i>Kapitola XXXII</i>	
O převeliké a vznešené řece zvané Karamoran	182
<i>Kapitola XXXIII</i>	
O městě Kačanfu	182
<i>Kapitola XXXIV</i>	
O městě Kvendzanfu	183
<i>Kapitola XXXV</i>	
O území mezi Katajem a Mandži	184
<i>Kapitola XXXVI</i>	
O zemi Sindinfu a o převeliké řece zvané Kvian	185
<i>Kapitola XXXVII</i>	
O veliké zemi zvané Tebet	186
<i>Kapitola XXXVIII</i>	
O zemi Kajndu	188
<i>Kapitola XXXIX</i>	
O veliké zemi Karajan a o jejím hlavním městě Jači	190
<i>Kapitola XL</i>	
O zemi Karadzan	192
<i>Kapitola XLI</i>	
O zemi Kardandan a městě Vočam	194
<i>Kapitola XLII</i>	
Jak si Velký chán podrobil království Mien a Bangala	196
<i>Kapitola XLIII</i>	
O jedné divoké krajině a o zemi Mien	200
<i>Kapitola XLIV</i>	
O městě Mien a o nádherném náhrobku jednoho jeho krále	200

<i>Kapitola XLV</i>	
O zemi Bangala	201
<i>Kapitola XLVI</i>	
O zemi Kandžigu	202
<i>Kapitola XLVII</i>	
O zemi Amu	203
<i>Kapitola XLVIII</i>	
O Tolomanu	203
<i>Kapitola XLIX</i>	
O městě Čintigui, Sidinfu, Džingui, Padzanfu	203
<i>Kapitola L</i>	
O městě Čanglu	205
<i>Kapitola LI</i>	
O městě Čangli	205
<i>Kapitola LII</i>	
O městě Tudinfu	206
<i>Kapitola LIII</i>	
O městě Singuimatu	207
<i>Kapitola LIV</i>	
O veliké řece zvané Karamoran a o městu Kojgändzu a Kvandzu	208
<i>Kapitola LV</i>	
O převznešené zemi Mandži a o tom, jak si ji Velký chán podrobil	208
<i>Kapitola LVI</i>	
O městě Koigandzu	211
<i>Kapitola LVII</i>	
O městě Paugin	211
<i>Kapitola LVIII</i>	
O městě Kaim	212
<i>Kapitola LIX</i>	
O městě Tingui a Čingui	212
<i>Kapitola LX</i>	
O městě Janguí, které spravoval Marko Polo	212
<i>Kapitola LXI</i>	
O zemi Nangin	213
<i>Kapitola LXII</i>	
O městě Sajjanfu, které bylo dobyto zásluhou pana Mikuláše a pana Matouše Pola	213
<i>Kapitola LXIII</i>	
O městě Singui a o ohromné řece zvané Kvian	215
<i>Kapitola LXIV</i>	
O městě Kajngui	216
<i>Kapitola LXV</i>	
O městě Čingianfu	216

<i>Kapitola LXVI</i>	
O městě Tinguigui	217
<i>Kapitola LXVII</i>	
O městě Singui a Vadžu	218
<i>Kapitola LXVIII</i>	
O vznešeném a nádherném městě Kvinsaj	219
<i>Kapitola LXIX</i>	
O přijmech Velkého chána z města Kvinsaje	231
<i>Kapitola LXX</i>	
O městě Tapindzu	232
<i>Kapitola LXXI</i>	
O městě Uguiu	232
<i>Kapitola LXXII</i>	
O městě Džengui a Cendžan	232
<i>Kapitola LXXIII</i>	
O království Konka a o hlavním městě zvaném Fudžu	233
<i>Kapitola LXXIV</i>	
O městě Kvelinfu	234
<i>Kapitola LXXV</i>	
O městě Unguem	234
<i>Kapitola LXXVI</i>	
O městě Kandžu	235
<i>Kapitola LXXVII</i>	
O městě a přístavu Zaitum a o městě Tingu	235

KNIHA TŘETÍ

<i>Kapitola I</i>	
O Větší, Menší a Střední Indii, o obyčejích a zvycích jejích obyvatel, o mnohých pozoruhodných a podivuhodných věcech, které tam jsou, a především o tom, jaké mají lodi	241
<i>Kapitola II</i>	
O ostrově Cipangu	243
<i>Kapitola III</i>	
O modlách ostrova Cipangu a o tom, jak obyvatelé jedí lidské maso	245
<i>Kapitola IV</i>	
O moři Čin, které leží proti zemi Mandži	246
<i>Kapitola V</i>	
O zálivu zvaném Kejnán a o jeho řekách	247
<i>Kapitola VI</i>	
O zemi Dzamba a o králi toho království a jak se stal poplatným Velkému chána	247